

ANTWOORD OP DE OPEN BRIEF VAN PROF. VAN DEN BROECK EN MEVR. STAELS

Wij hebben kennis genomen van de open brief van Prof. Van Den Broeck en Mevr. Staels, en de wetenschappelijk argumenten die daarin aangehaald worden om de stelling te ondersteunen dat dyslexie best binnen het bestaande onderwijs aangepakt wordt zodat er geen nodeloze therapeutisering hoeft te gebeuren. Van Den Broeck en Staels verwijzen in het bijzonder naar een artikel van Slavin et al. (2011) om aan te tonen dat één-op-één remediëring uitgevoerd door leerkrachten effectiever is dan buitenschoolse hulp uitgevoerd door paramedici.

Na lezing van het betreffende artikel zien wij ons echter genoodzaakt erop te wijzen dat in ons oordeel een dergelijke conclusie niet getrokken kan worden uit Slavin et al. (2011). In deze studie vergelijken de auteurs vijf behandelingsvormen voor leerlingen met leesproblemen in het eerste leerjaar:

1. Een-op-een onderwijs door een ervaren leerkracht die bijscholing gekregen heeft en een bestaand, goed remediëringspakket kan gebruiken (one-to-one tutoring).
2. Een-op-een onderwijs door goedkopere paraprofessionelen en vrijwilligers die een bestaand, goed remediëringspakket kunnen gebruiken (paraprofessionals and volunteers).
3. Extra dagelijks onderwijs gedurende 30-45 minuten in kleine groepjes.
4. Onderwijs gericht op betere samenwerking in de klas (op basis van bestaande, goed uitgewerkte pakketten)
5. Speciale computerpakketten met meer grafische elementen en toegevoegde ingrediënten om de aandacht gaande te houden.

Slavin et al. (2011) komen tot het besluit dat één-op-één onderwijs door een leerkracht met een bijkomende opleiding, die een pakket kan gebruiken dat specifiek gericht is op fonetics en ook na het eerste leerjaar voortgezet wordt, de beste resultaten geeft. Iets mindere, maar nog altijd significante resultaten worden geboekt met de drie volgende interventies. Computerprogramma's die het lezen omzeilen, werken niet.

Dit is het letterlijke besluit van Slavin et al. (2011, p. 1):

The review concludes that one-to-one tutoring is very effective in improving reading performance. Tutoring models that focus on phonics obtain much better outcomes than others. Teachers are more effective than paraprofessionals and volunteers as tutors. Small-group, phonetic tutorials can be effective, but are not as effective as one-to-one phonetically focused tutoring. Classroom instructional process programs, especially cooperative learning, can have very positive effects for struggling readers. Computer-assisted instruction had few effects on reading. Taken together, the findings support a strong focus on improving classroom instruction and then providing one-to-one, phonetic tutoring to students who continue to experience difficulties.

In het bijzonder willen wij erop wijzen dat geen enkel element uit het artikel van Slavin et al. (2011) toelaat om paraprofessionals and volunteers gelijk te stellen met goed opgeleide paramedici (o.a. logopedisten). Dit is fout en tegelijk kwetsend voor de betrokken beroepsgroepen. Dit is wat Slavin et al. zelf schrijven (2011, p. 6, 9):

One-to-one instruction from certified teachers and reading specialists is the gold standard among interventions for struggling readers. ...

One-to-one tutoring by certified teachers is expensive, and in high-poverty communities with shortages of teachers, allocating scarce qualified teachers to small numbers of children may be hard to justify. For those reasons, many schools have long used paraprofessionals or volunteers as tutors, usually with materials specifically designed for this purpose.

Wij zijn het met Van Den Broeck en Staels eens dat interventies evidence-based moeten zijn, maar dan is het wel aangewezen om die evidentie accuraat weer te geven.

Drs. Wim Tops
Prof. Dr. Marc Brysbaert
Prof. Dr. Annemie Desoete
Universiteit Gent